

Numo Praktijkverhaal

Tekst: Maartje Nix
Fotografie: Helinium

‘DOOR DE KOPPELING MET CITO-TOETSEN OEFENEN LEERLINGEN OP MAAT MET NUMO’

“Het Helinium is een openbare middelbare school voor vmbo, mavo, havo en vwo. Deze school in Hellevoetsluis heeft een Technasium en een doorlopende leerroute in praktijkvakken van vmbo basis/kader naar het mbo. Sinds een bezoek van de inspectie in 2019 besloot de school Numo te gaan gebruiken om aan achterstanden te werken die de Cito VAS-toetsen aan het licht brachten. Marco Stoppelenburg was en is nauw bij het proces betrokken waarin Numo steeds gericht wordt ingezet voor de basisvaardigheden taal en rekenen. In een gesprek deelt hij zijn ervaringen.

Marco is van oorsprong docent wiskunde en biologie, maar inmiddels houdt hij zich bezig met allerlei andere taken binnen het Helinium, zoals onderwijskwaliteitszorg en applicatiebeheer. En hij is examensecretaris. Wanneer het om Numo gaat, is hij de expert binnen de school. In dit gesprek hoef ik hem amper iets te vragen. Hij begint zelf meteen te vertellen.

KOPPELING CITO EN NUMO

‘In 2019 sprak de inspectie ons erop aan dat we leerlingen van klas 3 niet goed in beeld hadden en dus niet konden zeggen welk niveau het beste bij hen paste. We zochten daarom een manier waarop we dit konden verbeteren. Wij namen toetsen van Cito VO Volgstelsysteem af, maar dat deden we niet op een betrouwbare manier. Met hulp van een consultant van Cito hebben we ervoor gezorgd dat de informatie die de Cito-scores leverde wel betrouwbaar was. Daarna gingen we op zoek naar een leermiddel waarmee onze leerlingen aan achterstanden op het gebied van rekenen/wiskunde, taal en Engels konden werken. We kozen voor Numo. Samen met Cito en de makers van Numo (Kurve, red.) ging ik om de tafel om te kijken hoe we de resultaten van de Citoscores zouden kunnen verbinden aan dit oefenprogramma. Tijdens dit gesprek is de kiem gelegd voor de automatische koppeling tussen Cito en Numo, waardoor nu na het toetsen met Cito VAS, automatisch een oefenprogramma op maat in Numo wordt gegenereerd voor Woordenschat en Lezen en voor alle domeinen van rekenen en wiskunde. Tot nu toe hebben we de leerplannen in Numo handmatig klaargezet. Vanaf volgend schooljaar gaan we gebruikmaken van de automatische koppeling tussen Cito en Numo.’

REMEDEIËRING

‘We zijn Numo in eerste instantie remediërend gaan gebruiken. We begonnen met een havo-klas als pilotklas. Het jaar daarop zijn alle leerlingen van de eerste en tweede klassen die een achterstand hadden voor taal of rekenen in Numo aan hun achterstanden gaan werken. Voor Nederlands werken inmiddels alle eerste-klassers in Numo. Dat gebeurt tijdens de ondersteuningsuren, wat betekent dat zij minstens één uur per week in Numo oefenen. De zorgcoördinator en de teamcoördinator kijken samen naar de resultaten van de citotoetsen en bepalen voor welke leerlingen het zinvol is om in Numo te oefenen. Deze leerlingen plaatsen we in groepen van ongeveer vijftien leerlingen. Eén á twee keer per week worden zij tijdens een lesuur begeleid door een docent die weet hoe Numo werkt. Wanneer het oefenen met Numo onvoldoende oplevert, wordt de taal- of rekencoördinator bij de begeleiding betrokken. Op onze ISK-afdeling worden de NT2-modules van Numo ingezet bij het leren van Nederlands, maar ook een leerling in de bovenbouw, die bijvoorbeeld een achterstand heeft op het gebied van woordenschat, kan Numo gebruiken om zijn woordenschat te oefenen. Een stap die we nog moeten en willen zetten is dat de resultaten in Numo worden gebruikt voor de inrichting van de lessen.’

BETROUWBAARHEID TOETSRESULTATEN

Nadat de onderwijsinspectie op het Helinium was geweest, zijn we het afnemen van de Cito-toetsen anders gaan inrichten. Om ervoor te zorgen dat leerlingen de toetsen serieus maken en de resultaten wél betrouwbaar zijn, heb ik ze laten lijken op toetsen in een toetsweek. De toetsen worden voorafgegaan door een mentorles, waarin ze uitleg krijgen over de toets. Vervolgens wordt deze afgenomen in de gymzaal, wat een psychologisch effect heeft omdat de examens daar ook worden afgenomen. Ouders krijgen vooraf een brief en een folder over de Cito-toets, zodat zij op de hoogte zijn van de functie van deze toetsen. Verder staat in onze overgangsnormen dat de toetsen bij bespreekgevallen kunnen worden meegenomen. Nu de resultaten betrouwbaar zijn, kunnen we deze gebruiken als startpunt bij het oefenen, maar bijvoorbeeld ook om een goed onderbouwde keuze te maken of een leerling na leerjaar twee het beste naar 3 mavo of 3 havo kan gaan.'

LAPTOPS

'Dat alle eersteklassers sinds dit jaar een Numo-licentie hebben, is mogelijk omdat zij als eersten allemaal een eigen laptop hebben. Soms wilden docenten wel dat de hele klas oefende met Numo, maar dan was het een bottleneck dat er niet altijd een computerlokaal of laptopkar beschikbaar was. Eersteklassers – en volgend jaar ook tweedeklassers – kunnen daarentegen altijd met Numo oefenen, ook tijdens een tussenuur, vrij uur of invalles.'

LEERPLANNEN

'Toen we begonnen met Numo, zetten we alle leerplannen van alle vakken open voor de leerlingen. Leerlingen bepaalden zelf waarmee zij gingen oefenen. Ze deden bijvoorbeeld een sprongtoets voor spelling, daarna een sprongtoets voor meten/meetkunde en oefenden hier en daar wat. Maar we zagen dat als het moeilijk werd ze overstapten naar het leerplan van een andere vaardigheid. Sindsdien zetten we Numo eerst open voor één vak en één of twee vaardigheden. Wanneer een leerling vervolgens groei laat zien, zetten we op verzoek van de vakdocent ook andere vaardigheden open.'

DOCENTEN OPLEIDEN

‘Ik geef zelf Numo-trainingen aan docenten. Nieuwe docenten maak ik wegwijs in het programma zodat ze goed kunnen starten. Aan de medewerkers van het Open Leercentrum heb ik onlangs een training gegeven, zodat zij leerlingen kunnen motiveren om in Numo te oefenen en hen daar ook bij begeleiden. De gevorderde docenten leer ik hoe ze een leerplan kunnen aanpassen en resultaten kunnen interpreteren. Voor een mentor is het bijvoorbeeld interessant te weten of een leerling voldoende heeft geoefend. De reken- en taalcoördinator maken gebruik van de resultatenoverzichten die je kunt downloaden. Ze geven een beeld van de groei van leerlingen en kunnen worden bewaard in het leerlingvolgsysteem. Numo gaat als leermiddel als een olievlek door de school. Zo kwam een docent Frans naar me toe om te vragen of leerlingen ook de modules Frans mochten gebruiken in Numo.’

TIPS VAN MARCO VOOR SCHOLEN DIE STARTEN MET NUMO

1. Gebruik het resultatenoverzicht bij oudergesprekken of driehoeksgesprekken, zodat Numo onderdeel wordt van afspraken die gemaakt worden met leerlingen.
2. Kies zorgvuldig welke stappen je in een jaar wil zetten. Alles in één keer is al gauw te veel.
3. Zet niet alle vaardigheden in één keer open.
4. Maak gebruik van ervaringen van scholen in de buurt en ga zo mogelijk een keer kijken hoe die school Numo gebruikt.
5. Maak gebruik van een koppeling met een leerlingvolgsysteem als Cito.

